

Nefarmakologické postupy:

Typ opatření	
Zajištění dostatečné hydratace	Zajištění přiměřeného příjmu tekutin napomáhá zkapalnění bronchiálního sekretu, snižuje jeho viskozitu a usnadňuje vykašlávání.
Vlhký a chladnější vzduch	Zvýšení vlhkosti inhalovaného vzduchu (např. zvlhčovačem, miskou s vodou na topení nebo studenými obklady) pomáhá snížit podráždění dýchacích cest a zmírnit suchý kašel.
Zákaz kouření a pasivního kouření	Tabákový kouř je silný iritant dýchacích cest.
Zvýšená poloha hlavy při spánku	Zlepšené dýchání, snižuje dráždění na kašel a usnadňuje odtok sekretu.
Omezení hlasové námahy a fyzického zatížení	Hlasová námaha může zvyšovat frekvenci kašle a mechanicky dráždit dýchací cesty.

kašlání u postinfekčního kašle u dospělých. Doporučení podávat med na zmírnění a ovlivnění frekvence kašle u akutních respiračních infekcí je i u dětí již od 1 roku, pokud nejsou alergické na včelí produkty. Med můžeme podávat buď v jeho přirozené podobě jako potravinu, nebo

můžeme využít na trhu dostupné medové sirupy, které bývají obohaceny o další léčivé rostliny a aktivní složky, jako je mateřídouška, tymián, jitrocel (7, 24, 25).

Závěr

V současné době máme širokou paletu volně prodejných léčiv pro samoléčbu kašle. Kašel je obranný reflex, který pomáhá odstranit hlen, mikroorganismy a cizí částice z dýchacích cest. Cílem samoléčby není úplné potlačení kašle, ale zmírnění obtíží a podpora přirozeného průběhu onemocnění. Při výběru léčiv pro terapii běžného kašle vyskytujícího se u nezávažných respiračních infekcí, vycházíme z povahy kašle, přípravek vybíráme dle typu pacienta s minimalizací rizika a maximalizací účinku. Lékařna v případě pacientů s onemocněním dýchacích cest má plnit funkci pracoviště, které na jedné straně poradí se samoléčbou při nezávažných projevech onemocnění, a na druhé straně upozorní na možné závažné onemocnění dýchacích cest, které je nutné léčit pod lékařským dohledem.

LITERATURA

1. Vašáková M, et al. Moderní farmakoterapie v pneumologii. Maxdorf Jessenius; 2013.
2. Lu H, Cao P. Neural Mechanisms Underlying the Coughing Reflex. *Neurosci Bull.* 2023;39:1823-1839.
3. De Blasio F, Virchow JC, Polverino M, et al. Cough management: a practical approach. *Cough.* 2011;7:7.
4. Irwin RS, Madison JM. The diagnosis and treatment of cough. *N Engl J Med.* 2000;343:1715-1721.
5. Jeseňák M, Mináriková D. Akutní infekce horních cest dýchacích a jejich management v ambulantní praxi. *Med Praxi.* 2021;18(1):29-36.
6. Juřica J. Moderní terapie kašle. *Prakt Lékáren.* 2013;9(6):219-224.
7. Juřica J. Farmakoterapie kašle ve zkratce. *Prakt Lékáren.* 2017;13(1):306-311.
8. Kotolová H. Symptomatická léčba chřipky a nachlazení. *Prakt Lékáren.* 2017;13(1):22-29.
9. SPC jednotlivých přípravků – září 2025 [Internet]. SÚKL; 2025 [cited 2025 09 ??]. Available from: https://prehledy.sukl.cz/prehled_leciv.html#/
10. Léčba kašle, Farmakoterapeutické informace. SÚKL. 2021;1.
11. Dy P, Arcega V, Ghali W, et al. Serotonin syndrome caused by drug to drug interaction between escitalopram and dextromethorphan. *BMJ Case Rep.* 2017 Aug 7;2017:bcr2017221486.
12. Procházka J. Serotoninový syndrom a léčba bolesti. *Neurol Praxi.* 2024;25(2):135-145.
13. Vaněk J. Serotoninový syndrom – častý problém, či vzácná komplikace? *Prakt lékařství.* 2022;18(2):75-78.
14. Kotolová H, Hammer T. Akutní respirační infekce – symptomatická samoléčba u dospělých. *Prakt lékařství.* 2020;16(4):233-242.
15. Dicipinigitis PV, Morice AH, Birring SS, et al. Antitussive Drugs—Past, Present, and Future. *Pharmacol Rev.* 2014;66(2):468-?
16. Zanasí A, Lanata L, Fontana G, et al. Levodropropizine for treating cough in adult and children: a meta analysis of published studies. *Multid Respir Med.* 2015;10(1):19.
17. Marseglia GL, et al. Management of children with acute post viral cough: a primary care experience with levodropropizine. *Minerva Pediatr.* 2025;77(4):281-287.
18. Budnevsky AV, Ovsyannikov ES, Feigelman SN, et al. Effectiveness of Peripheral Antitussives in Patients with Dry Postinfectious Cough. *Indian J Med Specialties.* 2025;16(1):29-34.
19. Švihovec J, et al. Farmakologie. Grada; 2018.
20. Kotolová H. Akutní respirační infekce – symptomatická léčba kašle se zaměřením na erdosteín a imunomodulační strategii. *Prakt lékařství.* 2022;18(3):164-169.
21. Braga PC, Dal Sasso M, Sala MT, et al. Effects of erdosteine and its metabolites on bacterial adhesiveness. *Arzneimittelforschung.* 1999;49(4):344-350.
22. Dal Negro RW, et al. Erdosteine: Drug exhibiting polypharmacy for the treatment of respiratory diseases. *Pulm Pharm Ther.* 2018;53:80-85.
23. Lam SHF, Homme J, Avarello J, et al. Use of antitussive medications in acute cough in young children. *J Am Coll Emerg Physicians Open.* 2021;2(3):e12467.
24. Kotolová H. Možnosti ovlivnění akutního kašle v rámci respiračních infekcí u dětí. *Pediatr Praxi.* 2020;21(5):315-319.
25. Šmejkal K. Use of plant extracts as an efficient alternative therapy of respiratory tract infections. *Čes Slov Farm.* 2016;65:139-160.

pf 2026

Klidné svátky, pevné zdraví a radost z práce, která má smysl. I v novém roce chceme společně růst, pomáhat a učit se – v lékařství i v životě.

SOLEN MEDICAL EDUCATION

Motiv přání vznikl ve spolupráci se Šancí Olomouc, která pomáhá dětem s onkologickým onemocněním.

